

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 57.457/3
van 5 mei 2015

over

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van het model van pro-fiscoverklaring bedoeld in artikel 269¹ van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van ... tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen'

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 57.457/3
du 5 mai 2015

sur

un projet d'arrêté royal 'établissant le modèle de déclaration pro fisco visé à l'article 269¹ du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et fixant la date d'entrée en vigueur de la loi du ... modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe en vue de réformer les droits de greffe'

Op 28 april 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van het model van pro-fiscoverklaring bedoeld in artikel 269¹ van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van ... tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 30 april 2015. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jan SMETS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 mei 2015.

*

Le 28 avril 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'établissant le modèle de déclaration pro fisco visé à l'article 269¹ du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et fixant la date d'entrée en vigueur de la loi du ... modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe en vue de réformer les droits de greffe'.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 30 avril 2015. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS et Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseillers d'État, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jan SMETS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 5 mai 2015.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

- “- bij de begrotingsopmaak voor 2015 werd besloten een hervorming van de rolrechten te koppelen aan de realisatie van een jaarlijkse meeropbrengst van 20 miljoen euro;
- de wet houdende die hervorming pas eind april kan worden aangenomen, daar waar het de bedoeling was het nieuwe tarief voor de rolrechten te laten ingaan vanaf 1 januari 2015;
- er dus reeds meerdere maanden verloren zijn om de beoogde meeropbrengst te realiseren;
- de toepassing van de onderhavige wet een koninklijk besluit vereist dat de datum van de inwerkingtreding van die wet bepaalt en dat tevens het model vaststelt van de pro-fiscoverklaring nodig om de rolrechten te kunnen heffen;
- dat dit besluit dus dringend moet worden getroffen.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe het model van de *pro-fiscoverklaring* te bepalen bedoeld in artikel 269¹ van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten (hierna: W.Reg.), zoals dit artikel zal worden vervangen bij de wet ‘tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen’, die in ontwerpvorm is aangenomen door de plenaire vergadering van de Kamer van volksvertegenwoordigers op 23 april 2015¹ (artikel 1 en de bijlage bij het ontwerp).

Het ontwerp bepaalt vervolgens de datum van inwerkingtreding van de genoemde wet en van het te nemen besluit (artikel 2).

4. De rechtsgrond voor artikel 1 van het ontworpen besluit, alsmede voor de bijlage erbij, is te vinden in artikel 269¹, tweede lid, van het W.Reg., zoals het wordt gewijzigd bij de *sub 3* vermelde wijzigende wet, en voor artikel 2 van het ontworpen besluit in artikel 7 van die

¹ Voor de tekst, zie *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-0906/10.

wijzigende wet. In dit verband dient te worden opgemerkt dat het besluit pas kan worden genomen vanaf het ogenblik dat deze wet is afgekondigd en bekrachtigd, en ten vroegste samen met die wet kan worden bekendgemaakt. Gelet op artikel 2 van het ontwerp zal dit alles overigens dienen plaats te vinden vóór 26 mei 2015.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. In het derde lid van de aanhef wordt verwezen naar de adviezen van “de Inspectie van Financiën” (lees: de inspecteur van Financiën) van 26 november 2014 en 3 februari 2015. Het eerste advies heeft evenwel geen betrekking op het ontworpen besluit, maar wel op een amendement op een programmawet dat daarna heeft geleid tot het wetsontwerp ‘tot hervorming van de griffierechten’. De verwijzing naar dat eerste advies dient dan ook te worden weggelaten.

6. Aangezien geen beroep wordt gedaan op de hoogdringendheid in de zin van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State om voorbij te gaan aan de verplichting om over het ontwerp advies te vragen aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, maar om een spoedadvies wordt gevraagd met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van die wetten, dient het vijfde lid van de aanhef te vervallen en dient het huidige zesde lid ervan aan te vangen met de woorden “Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat” in plaats van met de woorden “Overwegende dat”.

Bijlage

7. Het zou duidelijker zijn om in de bijlage bij het ontwerp wat betreft de in artikel 279¹ van het W.Reg. bedoelde vrijstelling van rolrecht aan te geven dat het gaat om inschrijvingen van zaken waarvan de vonnissen en de arresten waartoe ze leiden, krachtens de artikelen 161 en 162 van het W.Reg. zijn vrijgesteld van het recht of de formaliteit van registratie.

Tevens dient in de bijlage ook gewag te worden gemaakt van de in artikel 269¹, zesde lid, van het W.Reg. (zoals ingevoegd bij de *sub* 3 genoemde wet), bedoelde vrijstellingsgrond.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance que

« - bij de begrotingsopmaak voor 2015 werd besloten een hervorming van de rolrechten te koppelen aan de realisatie van een jaarlijkse meeropbrengst van 20 miljoen euro;

- de wet houdende die hervorming pas eind april kan worden aangenomen, daar waar het de bedoeling was het nieuwe tarief voor de rolrechten te laten ingaan vanaf 1 januari 2015;

- er dus reeds meerdere maanden verloren zijn om de beoogde meeropbrengst te realiseren;

- de toepassing van de onderhavige wet een koninklijk besluit vereist dat de datum van de inwerkingtreding van die wet bepaalt en dat tevens het model vaststelt van de pro-fiscoverklaring nodig om de rolrechten te kunnen heffen;

- dat dit besluit dus dringend moet worden getroffen ».

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique, ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté soumis pour avis a pour objet d'établir le modèle de la déclaration *pro fisco* visée à l'article 269¹ du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe (ci-après : C. enreg.), tel que cet article sera remplacé par la loi 'modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe en vue de réformer les droits de greffe', dont le projet a été adopté en séance plénière de la Chambre des représentants le 23 avril 2015¹ (article 1er et l'annexe du projet).

Le projet fixe ensuite la date d'entrée en vigueur de la loi citée et celle de l'arrêté envisagé (article 2).

4. L'article 1er de l'arrêté en projet ainsi que son annexe trouvent leur fondement juridique dans l'article 269¹, alinéa 2, du C. enreg., tel qu'il est modifié par la loi modificative mentionnée au point 3, et l'article 2 de l'arrêté en projet tire le sien de l'article 7 de cette loi modificative. À cet égard, il faut observer que l'arrêté ne pourra être pris qu'à partir du moment où cette loi sera promulguée et sanctionnée, et qu'il pourra être publié au plus tôt en même temps que cette loi. Eu égard à l'article 2 du projet, tout cela devra par ailleurs intervenir avant le 26 mai 2015.

¹ Pour le texte, voir *Doc. parl.*, Chambre, 2014-15, n° 54-0906/10.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Le troisième alinéa du préambule vise les avis de « l'Inspection des Finances » (lire : l'inspecteur des Finances) des 26 novembre 2014 et 3 février 2015. Toutefois, le premier avis ne concerne pas l'arrêté en projet, mais bien un amendement à une loi-programme devenue par la suite le projet de loi 'réformant les droits de greffe'. La référence à ce premier avis doit par conséquent être omise.

6. Dès lors que l'on n'invoque pas l'urgence au sens de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État pour passer outre à l'obligation de demander l'avis du Conseil d'État, section de législation, sur le projet, mais qu'un avis urgent est demandé en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, de ces lois, on supprimera le cinquième alinéa du préambule et son sixième alinéa actuel commencera par les mots « Vu l'urgence, motivée par la circonstance que » au lieu des mots « Considérant que ».

Annexe

7. Dans l'annexe du projet, en ce qui concerne l'exemption du droit de mise au rôle visée à l'article 279¹ du C. enreg., il serait plus clair d'indiquer qu'il s'agit d'enrôlements de causes dont les jugements et les arrêts auxquels elles donnent lieu, sont exemptés du droit ou de la formalité d'enregistrement, en vertu des articles 161 et 162 du C. enreg.

En outre, l'annexe doit également mentionner le motif d'exemption visé à l'article 269¹, alinéa 6, du C. enreg. (tel qu'inséré dans la loi citée au point 3).

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT